

รายงานสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑.สถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๔ จังหวัด ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ พื้นที่มันสำปะหลังยืนต้น ๖,๔๙๑,๓๗๐ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ๓ ชนิด ได้แก่ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง และไรแดงมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาดรวม ๘,๙๒๕.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔ ของพื้นที่ยืนต้น

เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง *

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๓๓ ไร่ การระบาดลดลง ๒๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๕ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๓ จังหวัด พบการระบาดในมันสำปะหลัง อายุ ๑ - ๔ เดือน จำนวน ๑๖ ไร่ และอายุ ๔- ๘ เดือน ๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๑ ของพื้นที่ปลูก

ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง **

ไม่มีพื้นที่การระบาด

ไรแดงมันสำปะหลัง ***

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๘,๘๕๒.๒๕ ไร่ การระบาด พบการระบาดลดลง ๓ ไร่ ในพื้นที่ ๔ จังหวัด พบการระบาดในมันสำปะหลังอายุ ๑ - ๔ เดือน จำนวน ๙๗๒ ไร่ และอายุ ๔ - ๘ เดือน จำนวน ๗,๘๘๐.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๔ ของพื้นที่ปลูก

๒.การดำเนินงานควบคุมการระบาด

๒.๑ รมรณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาด

๒.๒ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ได้จัดทำโครงการจุดเฝ้าระวังศัตรูพืช (แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง) ในพื้นที่ ๒๕ จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี เลย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี กาญจนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี สุพรรณบุรี เชียงใหม่ มหาสารคาม ตาก และจังหวัดพิษณุโลก

๒.๓ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา ได้ลงตรวจสอบพื้นที่เฝ้าระวังเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการจัดการเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง และประสานงานกับศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำแตนเบียน *Anagrus lopezi* ไปปล่อยในพื้นที่เฝ้าระวัง

๒.๔ เจ้าหน้าที่สำนักเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี พิษณุโลก ฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ลงตรวจสอบพื้นที่การระบาดไรแดงมันสำปะหลัง โดยให้คำแนะนำ แจกเอกสารวิชาการ และถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการจัดการไรแดงมันสำปะหลัง พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เตือนการระบาด แก่เกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลังภายในจังหวัด

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลสภาพภูมิอากาศ จากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๔ - ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙) ภาคเหนือ อากาศร้อนถึงร้อนจัดบางพื้นที่ มีฝนฟ้าคะนองเป็นแห่งๆ ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๔๒ องศาเซลเซียส ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศร้อนโดยทั่วไป มีฝนฟ้าคะนองเป็นแห่งๆร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๓ - ๓๙ องศาเซลเซียส ภาคกลาง อากาศร้อนถึงร้อนจัด และมีฝนฟ้าคะนองเป็นแห่งๆ ร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๖ - ๔๓ องศาเซลเซียส ภาคตะวันออก มีฝนฟ้าคะนองเป็นแห่งๆ ร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕ - ๓๙ องศาเซลเซียส

เนื่องจากมีฝนตกในหลายพื้นที่ การระบาดของเพลี้ยแป้ง และไรแดงมันสำปะหลัง อาจมีปริมาณลดลง ส่วนปัญหาโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง พื้นที่การระบาดลดลงเนื่องจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตหมดแล้ว

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

๔.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

- ๑) หลีกเลียงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์
- ๒) แช่ว่อนพันธุ์ด้วยสารเคมีก่อนปลูก ๕ – ๑๐ นาที
  - thiamethoxam (Actara ๒๕ % WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  - imidacloprid (Provado ๗๐% WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  - dinotefuran (Starkle ๑๐ % WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ๓) สำรองแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบเพลี้ยมันสำปะหลัง ให้ตัดยอดหรือถอนต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
- ๔) ใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมเพลี้ยแป้ง
  - ปล่อยแตนเบียน *Anagyrus lopezi* ในอัตรา ๒๐๐ ตัว / ไร่
  - ปล่อยแมลงช้างปีกใส อัตรา ๒๐๐ – ๕๐๐ ไร่ / ไร่
  - อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติอื่นๆ เช่น ตัวง่าตัวห้ำ ตัวง่าครีฟโตลิมีส และผีเสื้อหางดิ่งตัวห้ำ
- ๕) หลีกเลียงการใช้สารเคมีโดยไม่จำเป็นทุกชนิด เพื่ออนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวห้ำ และตัวเบียน

๔.๒ ปัญหาโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง

- ๑) ก่อนการปลูกเก็บเศษหญ้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก หว่านเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก
- ๒) แช่ว่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา metalaxyl อัตรา ๒๐ – ๔๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร และสามารถผสมกับสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งได้ หรือแช่ว่อนพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา
- ๓) สำรองแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบปัญหาปัญหาโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง ให้โรยปูนขาว หรือเชื้อราไตรโคเดอร์มาห่างจากต้นประมาณ ๑ เมตร หรือใช้สารเคมี Fosetyl – aluminum อัตรา ๕๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร ราคับริเวณโคนต้นต้นละ ๓๐๐ มิลลิลิตร

๔.๓ ไรแดงมันสำปะหลัง

- ๑) หลีกเลียงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน
- ๒) สำรองแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบการทำลายของไรแดงมันสำปะหลัง ให้เก็บยอดใบที่ถูกทำลาย ไปเผาทำลายนอกแปลง
- ๓) อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่นตัวง่าตัวห้ำ *Stethorus spp.* และไรตัวห้ำ *Amblyseius longispinosus*
- ๔) หากมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี ใช้สารเคมี amitraz ๒๐ % EC อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้พ่นเฉพาะจุดบริเวณที่พบไรแดงมันสำปะหลัง และไม่ควรพ่นเกิน ๒ ครั้ง

หมายเหตุ * จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๕๔ จังหวัด ๒,๑๕๕ ตำบล

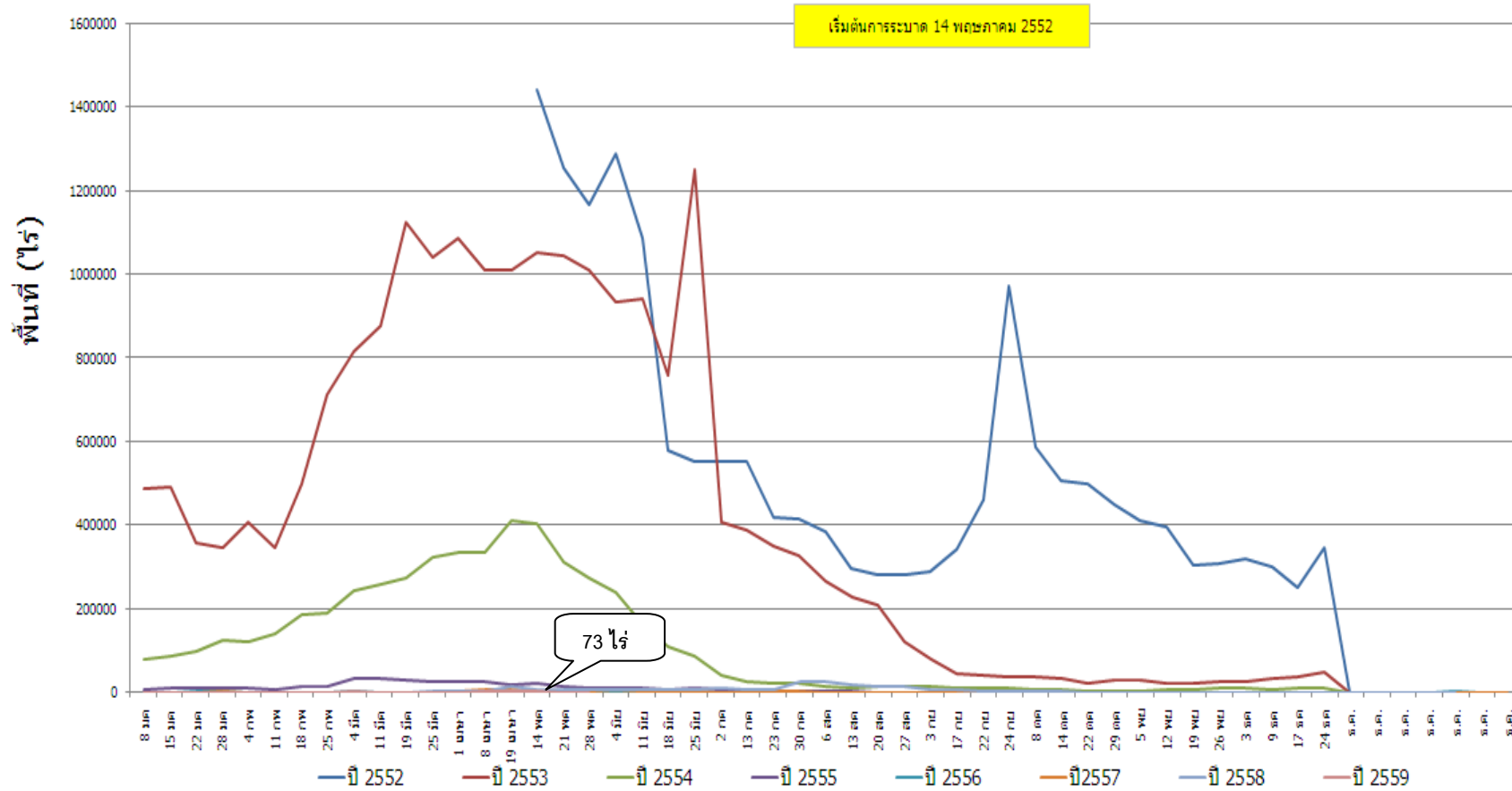
* จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๙ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๖ ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๖๘๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๘๙ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๓๗๑ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๐

** จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓๓ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๙ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๖ ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๕๙๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๗๑ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๓๒๐ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒๘

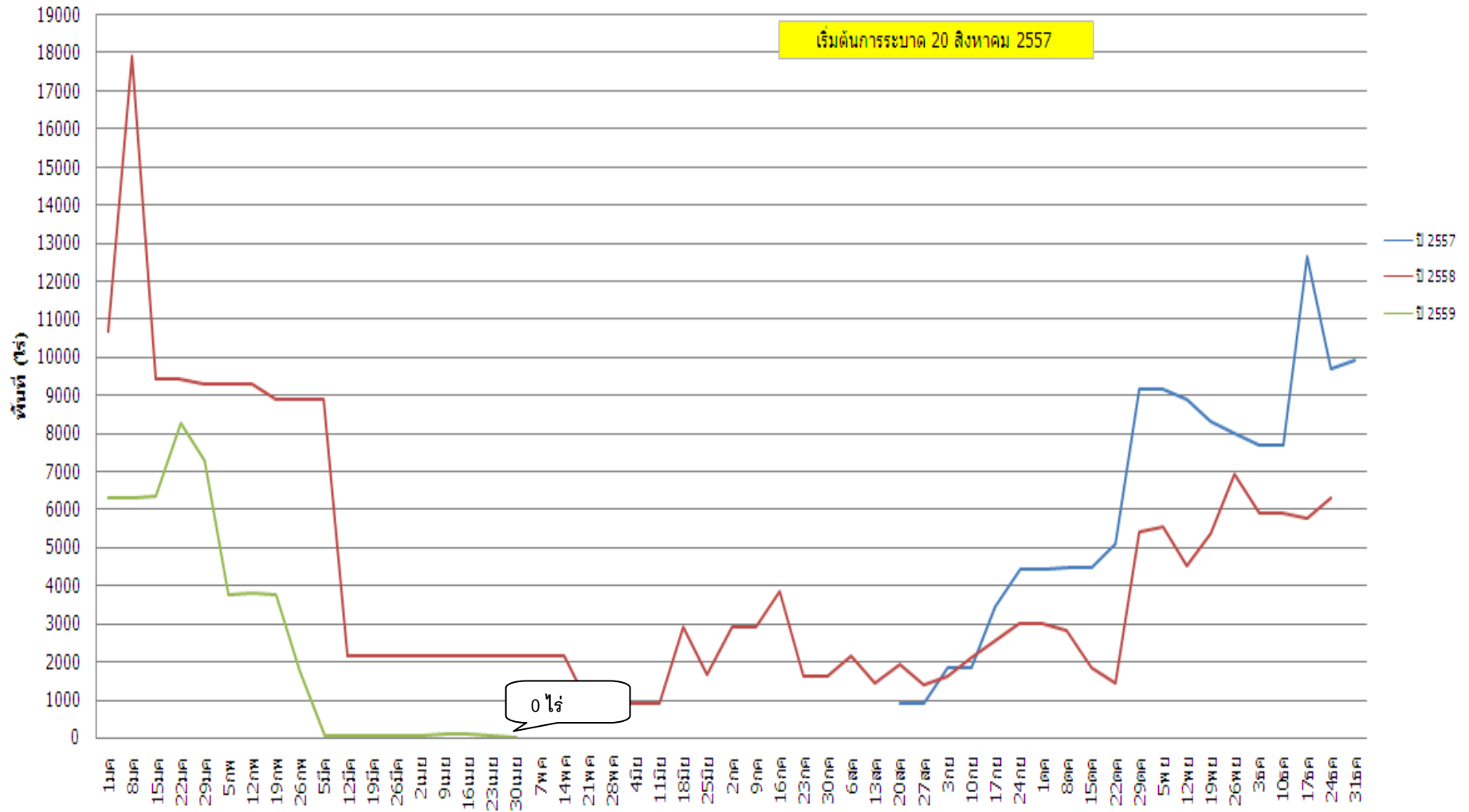
*** จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๔ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๕๘ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑๐ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๒ ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๕๘๑ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๓ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๓๓๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๖

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช ทาง <http://www.doae.go.th> <http://www.ppsf.doae.go.th>

พื้นที่การระบาดเพลิงแ่งมันสำปะหลัง ปี 2552 - 2559

พื้นที่การระบาดปัญหาโคนเนา-หัวเนา มันสำปะหลัง

พื้นที่การระบาดของโรคแดงมันสำปะหลัง

เริ่มต้นการระบาด 30 กรกฎาคม 2557

